

PM

2006-02-17

Dnr 2006:0112

ARBETSFÖRMEDLINGEN - MARKNADSANDELAR OCH ANTAL FÖRMEDLADE JOBB PER FÖRMEDLARE

(1) Hur många jobb förmedlades av den offentliga arbetsförmedlingen under helåret 2005? Förmedling av arbetsmarknadspolitiska åtgärder ska inte vara med i redovisningen, bara förmedling av riktiga jobb.

(2) Hur många arbetsförmedlare finns det (samtliga)

(3) Hur många jobb förmedlades per arbetsförmedlare?

(4) Går det att bryta ner statistiken kommunvis? Dvs. i t.ex. Stockholm fanns XX förmedlare som förmedlade XX jobb per man.

Inledning - arbetsförmedlingens marknadsandelar

Enligt *Tabell 1* och *Diagram 1* tillsätts över 90 % av de nytillsatta platserna utan Arbetsförmedlingens direkta medverkan. Arbetsförmedlingens andel under perioden 1990–2003 uppgick som högst till 15 % och var 9,3 % 2003. Arbetsförmedlingens aktiva roll via arbetsförmedlare var som högst 12,2 % under perioden (1992) och var som lägst 5,0 % (2003). Dessa siffror inkluderar även platser som var subventionerade via arbetsmarknadspolitiska program, vilket innebär att den faktiska andelen var lägre. Under samma period har andelen tjänster som tillsätts via privata förmedlare och rekryteringsföretag ökat. Den största ökningen, relativt sett, står arbetsgivarna själva för. Arbetsgivare som själva tar kontakt med individen och därigenom anställer, har ökat markant. Detta kan ha flera förklaringar. Exempelvis kan arbetsgivare själva i sin jobbank på hemsidan samla de som är intresserade av att arbeta för dem. En annan förklaring kan vara att arbetsgivare, i en situation med relativt hög arbetslöshet, väljer att inte offentliggöra lediga tjänster eller använda sig av den offentliga arbetsförmedlingen, om arbetsgivaren inte samtidigt kan få hjälp med selekteringen av relevanta sökande. En ytterligare förklaring kan vara att arbetsgivarna inte är intresserade av att bara söka bland arbetslösa för att tillsätta lediga tjänster (se Bergeskog, 1997).

Tabell 1. Hur nyanställda fått första informationen om sitt senaste arbete, andelar av samtliga nyanställda.

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Af personal (1)	8,2	10,6	12,2	10,4	11	9,8	8,3	7,1	9,5	7,0	5,5	5,4	5,5	5,0
Af övrigt (2)	3,5	4,0	1,9	3,0	2,9	3,0	2,5	3,0	2,5	3,7	4,0	3,8	4,2	4,3
Annonser (4)	16,4	11,3	7,6	5,5	8,3	8,3	8,5	9,0	10,3	10,2	12,8	12,6	11,7	10,1
Kontakt med arbg. (8)	28,6	25,8	28,8	26,3	23,2	25,1	24,9	25,5	20,8	20,5	19,4	21,5	22,7	23,5
Arbg. tog kontakt (7)	13,3	14,1	16,9	20,2	19,7	15,7	17,4	16,0	18,5	24,1	25,4	24,0	23,4	24,7
Tips via bekanta (5+6)	23,7	24,3	22,4	24,1	25,1	29,6	29,1	31,4	27,7	27,0	26,7	26,5	27,0	26,7
Privat förmedl./rekr.ftg. (3+9)	0,0	0,3	0,2	0,9	0,5	0,4	0,4	0,6	0,9	1,4	1,5	1,3	0,9	1,1
Annat (10)	6,4	9,9	10,3	9,2	9,2	8,1	9,1	7,5	9,9	6,1	4,8	5,0	4,6	4,6

(1) Kontakt med arbetsförmedlingens personal.

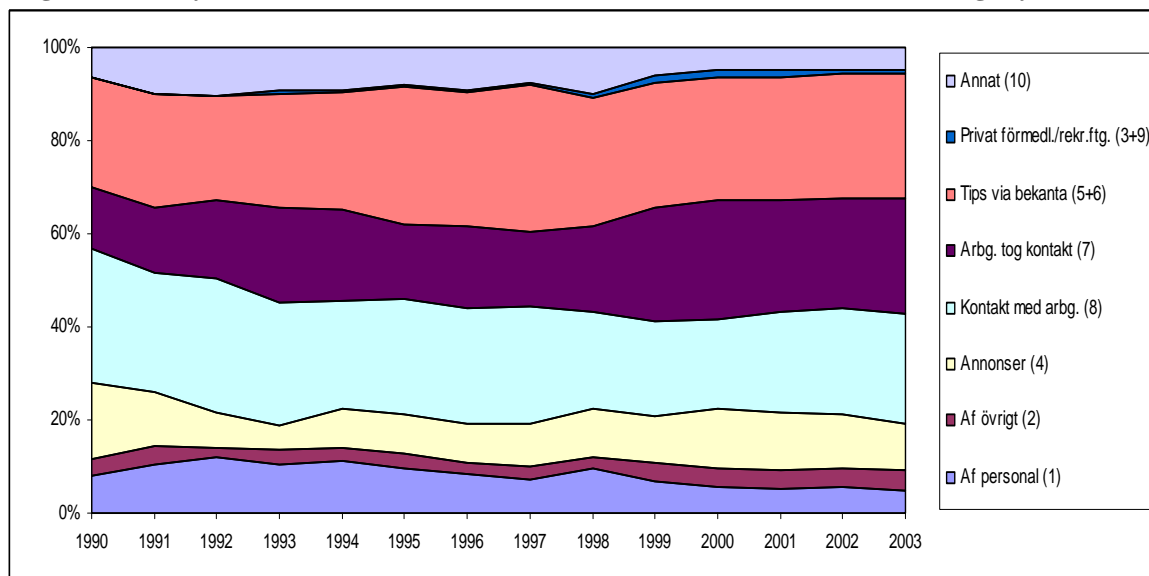
(2) Platsjournalen, platsautomat eller arbetsförmedlingens anslagstavla.

(3) Privat eller facklig arbetsförmedling.

- (4) Annonser i dags- eller fackpress/Internet (inkl. Af)/Text-tv eller annan massmediekanal.
 (5) Fick tips från anhöriga, vänner/bekanta som inte arbetar på företaget.
 (6) Fick tips från anhöriga, vänner/bekanta som arbetar på företaget.
 (7) Arbetsgivaren kontaktade individen.
 (8) Tog själv kontakt med arbetsgivaren.
 (9) Blev kontaktad av rekryteringskonsult etc. (head hunter).
 (10) Annat sätt.

Källa: Ams.

Diagram 1. Hur nyanställda fått första information om sitt senaste arbete, andelar av samtliga nyanställda.

Källa: Ams.

Uppgifterna i *Tabell 1* och *Diagram 1* ovan baseras på en tidigare beställning från Ams till SCB av årstabeller baserade på AKU. Uppgifterna baseras inte på en enda fråga utan har tagits fram genom att väga samman flera olika frågor. Till en början skedde detta genom en tilläggsundersökning i AKU i januari varje år. I och med Sveriges inträde i EU fanns det från 1995 blev det ett antal rekryteringsfrågor i ett EU-tillägg till arbetskraftsundersökningarna. Från och med 1999 hämtas uppgifterna från AKU:s flödesstatistik. Utredningstjänsten har begärt in uppgifter för senare år än 2003 från SCB. 2003 kom utformningen av dessa frågor att ändras och det visade sig då att Ams intresse för dessa bearbetningar inte kvarstod. Den person som var ansvarig för bearbetningarna på SCB har dessutom gått i pension, vilket gör att det inte med rimlig arbetsinsats går att få fram uppgifter för 2004. Då hela AKU-undersökningen lagts om 2005 kommer uppgifterna därefter inte heller att vara jämförbara med den tidigare tidsserien.

I-3. Antal förmedlade jobb per arbetsförmedlare

Arbetsförmedlare är ett samlande begrepp för den personal på den offentliga arbetsförmedlingen som har personlig kontakt med arbetssökande och arbetsgivare. Inom gruppen arbetsförmedlare finns flera olika funktioner som periodvis har benämnts med olika namn, exempelvis platsförmedlare, vägledare, informatörer etc. Förutom arbetsförmedlare som finns på den offentliga arbetsförmedlingens olika lokalkontor finns idag även arbetsförmedlingspersonal centralt på Arbetsmarknadsstyrelsen som handhar telefonärenden som ett alternativ till besök på något kontor.

För att beräkna antalet förmedlade osubventionerade jobb utgår utredningstjänsten från uppgifterna i *Tabell 1* ovan.¹ Det absoluta antalet förmedlade osubventionerade och subventionerade jobb via arbetsförmedlarna beräknas genom att multiplicera andelen där arbetsförmedlare varit de som först informerade om det nya jobbet med totala antalet nyanställningar, se första kolumnen i *Tabell 2*. I den andra kolumnen finns inflödet av antalet subventionerade jobb, vilket här får representera antalet förmedlade subventionerade jobb. En subventionerad anställning kan inte komma till stånd utan en aktiv medverkan från den offentliga arbetsförmedlingen som är ansvarig för att administrera de olika arbetsmarknadspolitiska programmen. Här har alla nya deltagare i program där en lönesubvention ingår tagits med. Skillnaden mellan kolumn ett och två representerar alltså i denna beräkning de osubventionerade arbeten som arbetsförmedlarna förmedlade. 2003 handlade det om något mindre än 6 000 jobb. Samma år fanns det i genomsnitt 6 017 arbetsförmedlare. Det innebär att antalet förmedlade osubventionerade jobb 2003 per arbetsförmedlare var 1 stycken (se *Tabell 2*), vilket var en halvering från året innan.

Tabell 2. Antal förmedlade osubventionerade jobb per arbetsförmedlare och år.

	<i>Antal förmedlade jobb totalt¹</i>	<i>Antal förmedlade subv. jobb²</i>	<i>Antal arbetsförmedlare³</i>	<i>Antal förmedlade osubv. jobb/arbetsförmedlare och år</i>
2003	52 350	46 379	6 017	1,0
2002	60 610	48 072	5 944	2,1
2001	64 422	49 598	6 127	2,5
2000	68 695	54 589	6 496	2,2

¹Andelen nyanställda som fått den första informationen om det nya jobbet via arbetsförmedlare på den offentliga arbetsförmedlingen multiplicerat med totala antalet nya anställningar (ej kortare) på arbetsmarknaden under respektive år.

²Inflödet av antalet nyanställningar i arbetsmarknadspolitiska program med lönesubvention.

³Samtliga personer inom Arbetsmarknadsverket som har direkta kundkontakter med arbetssökande eller arbetsgivare.

Källa: Utredningstjänstens beräkningar av Arbetsmarknadsstyrelsens uppgifter baserade på AKU, nya sökande i program med lönesubventioner, samt uppgifter från Ams personalavdelning.

Ams menar dock att det inte är säkert att den som fått ett subventionerat jobb upplever att det är arbetsförmedlaren som tipsat om jobbet. Det kan också vara så att den sökande själv hittar en plats (på uppmaning av arbetsförmedlaren), under förutsättning att lönen subventioneras. Detta skulle kunna innebära att antalet subventionerade jobb som arbetsförmedlarna initierat är mindre än vad registerdata i *Tabell 2* anger. En invändning mot detta resonemang är dock att en arbetsförmedlare måste ordna en lönesubventionen för att anställningen ska komma till stånd och därför kan matchningen inte anses ha skett utan arbetsförmedlarens medverkan.

För att ta hänsyn till båda sätten att argumentera kan en känslighetsanalys göras. För att få en uppfattning om inom vilket intervall ett sådant ”fel” skulle kunna ligga kan den ena gränsen sättas vid 0 %, dvs. alla jobben i kolumn två skulle ha

¹ Här räknas den som gett första informationen om det nya jobbet som den som bidragit till matchningen. Det utesluter inte att den offentliga arbetsförmedlingen i ett senare skede bidragit på något sätt, även om de inte varit de som först informerade om jobbet, men de anses då inte haft en aktiv roll för just matchningen.

hittats av den sökande själv, och den andra gränsen vid 100 %, dvs. förmedlaren hittade alla jobben (vilket är det fall som redovisas i *Tabell 2*). Antalet förmedlade osubventionerade jobb per arbetsförmedlare och år skulle då ligga i intervallet 1,0–8,7 år 2003.

4. Regional uppdelning

Ams uppger att det statistiska underlaget som baseras på AKU är för litet för att göra någon uppdelning på läns- eller kommunnivå.

För att besvara uppdraget och som en garanti för kvalitet och relevans har utredningstjänsten vidtagit följande åtgärder:

Nationella kontakter

<i>Delfråga nr</i>	<i>Namn</i>	<i>Organisation</i>
1	Tord Strannefors	Ams
1	Linda Pärlemo	Ams
1	Gun Sahin	Ams
1, 4	Anders Harkman	Ams
2	Anders Rydh	Ams
2	Anna Araskog	Ams
1	Lena Stoltz	Ams
1	Anders Sundström	SCB
1	Gunilla Ljunggren	SCB

Data, egna tabeller och diagram

<i>Delfråga nr</i>	<i>Tabell nr</i>
1,2,3	2

Övriga referenser

Bergeskog, Anders (1997), "Varför rekryterar inte arbetsgivarna via den offentliga arbetsförmedlingen?", D-uppsats, Nationalekonomiska institutionen, Uppsala Universitet.